

ščine. Tistim iz vojnih časov bi ponekod skoraj lahko očitali jokavost, ki se nam zdi tako značilna za slovenske vojaške pesmi. Avtor trdi in dokaže s primeri, da so včasih besedila nasilno izpreminjali, da bi jim tako odbili opozicionalno ost ali jih idejno predrugačili (napravili bojevite, domoljubne, vdane vladajoči oblasti).

Delu se pozna, da ga je avtor pripravljaval izredno skrbno in vestno, čeprav ni imel namena izdati nekaj popolnega, marveč načeti samo nov vidik pri raziskovanju nemške narodne pesmi. To pa mu je v polni meri uspelo in je knjiga s te strani zanimiva tudi izven nemških meja.

Zmaga Kumer

Gianfranco D'Aronco, Le fiabe di magia in Italia. Estratto dagli *Atti dell'Accademia di Udine*, Serie VI, Vol. XIV, Udine 1957, str. 91 + (13).

Iz vrst italijanskih znanstvenikov prihaja vse pogosteje na dan zahteva, naj se Italija glede pregleda in klasifikacije pravljic odločno pridruži mednarodnim prizadevanjem, tako da bi se domačin in tujec mogla okorističati z neneavadno bogatim, vendar zdaj težko dosegljivim italijanskim gradivom. Eden glavnih zagovornikov teh teženj, prof. D'Aronco, ki ima za seboj obsežno kazalo pravljic iz Toskane (gl. SEt 8, 1955, 290) in več podobnih del manjšega obsega, si je to pot izbral za obdelavo 27 najbolj razširjenih italijanskih pravljic. Pri vsaki pokaže z bibliografskimi navedbami njeno italijansko razširjenost, nato da zgoščeno vsebino, omeni bistvene razločke med variantami, poišče analogije s klasičnimi, posebej z grškimi mitološkimi motivi in epizodami. Te analogije — bodi mimogrede omenjeno — niso najboljše stran dela. Sicer pa D'Aroncove »Fiabe di magia in Italia« prav gotovo pomenijo nov kamen za stavbo, ki si jo zamišlja mladi italijanski avtor.

Avtorja poznamo in cenimo kot resnega znanstvenega delavca, ki med drugim že dolgo sodeluje tudi s slovenskimi strokovnimi kolegi — primerjaj njegov prispevek v SEt 3—4, 1950—51, 297 sl., nato javno predavanje pri Slovenski akademiji znanosti 1957 — zato ga prosimo, da z razumevanjem sprejme in v prihodnje seve tudi upošteva naslednjo načelno pripombo. Če se je odločil slediti italijanskim pravljicam tudi zunaj italijanskih meja — v Jugoslaviji, Svici in na Korziki — je to v redu. Pač pa bi bilo treba pravljice drugojezičnih otokov in polotokov v Italiji — tako nemških, grških in albanskih (ki jih avtor omenja), kakor tudi slovenskih, hrvaških in francoskih (ki jih ne omenja) — ali izpustiti ali nedvoumno označiti po njihovi narodnostni pripadnosti. V resnici pa se je zgodilo, da je slovenska pravljica iz Osojan v Rezi — objavljena v ruščini 1876 (Slavjanski sbornik 3, 306—308), v izvirniku in v nemščini 1895 (Baudouin de Courtenay, *Materials* I, 252—259) — v D'Aroncovem seznamu pod št. 22 na str. 76 hote ali nehote predstavljena kot italijanska in citirana — posredno — po kasnem prevodu (Vidoni, *Ce fastu IX*, 1953, 208—209): »I fichi bianchi e i fichi neri«. D'Aronco v uvodu k svojemu pregledu »Folklore friulano« (Folklore IX/3—4, 1954—55, 23) sicer priznava, da so Baudouin de Courtenayevi teksti iz Rezije slovenski, praktično pa operira z njimi tako kot da so italijanski! Če si italijanski folkloristi žele mednarodnega sodelovanja — v iskrenost njihovih želja ne dvomimo — bi bilo pač prav, da bi se dosledno držali kriterijev, ki sta jih uvedla J. Bolte in J. Polívka. V njunih *Anmerkungen* II, 398, pa je bila pravilno navedena tako naša pravljica, varianta h Grimmovi št. 97 in k AT 566 (ne AT 563, kot jo uvršča D'Aronco), kakor tudi pravljica, ki jo D'Aronco navaja kot italijansko pod svojo št. 2 na str. 27 (po *Ce fastu IX*, 206—208), pa je že zdavnaj znana mednarodnim strokovnim krogom kot slovenska: prim. Bolte-Polívka I, 478.

Milko Matičetov

